

Праграма міжнароднай навукова-
практычнай канферэнцыі

«Трэція Крэўскія чытанні:
гісторыя, археалогія,
культурная спадчына Крэва»

аг. Крэва, 27 верасня 2024 г.

РЭКАНСТРУКЦЫЯ КРЭЎСКАГА ЗАМКА

АРГКАМІТЭТ КАНФЕРЭНЦЫ

Члены аргкамітэта

Лакіза Вадзім Леанідавіч – дырэктар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Шчасны Ігар Пятровіч – намеснік старшыні Смаргонскага раённага выканаўчага камітэта

Ражава Таццяна Мар’янаўна – начальнік аддзела культуры Смаргонскага раённага выканаўчага камітэта

Перавалава Наталля Юр’еўна – вучоны сакратар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук

Адказны сакратар

Дзярновіч Алег Іванавіч – вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

ПАРАДАК ПРАЦЫ КАНФЕРЭНЦЫІ

- 08.00 Ад'езд удзельнікаў канферэнцыі ў Крэва
(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, вул. Акадэмічная, 1)
- 09.30-10.00 Рэгістрацыя ўдзельнікаў канферэнцыі ў Крэва,
кава-паўза *(Дом культуры, вул. Ашмянская, 27, Крэва)*
- 10.00-10.15 Адкрыццё канферэнцыі. Прывітальныя словы
- 10.15-10.30 Цырымонія перадачы артэфактаў
- 10.30-11.30 Пленарная дыскусія
- 11.30-12.00 Панэльныя дыскусіі
- 12.00-12.15 Кава-паўза
- 12.15-14.30 Панэльныя дыскусіі
- 14.30-14.40 Адкрыццё выставы “Малюнкі з акапаў: Крэва і ваколіцы
вачыма ваенных мастакоў Першай сусветнай вайны”
- 14.40-15.10 Абед *(кафэ “Уют”, вул. Смаргонская, 4)*
- 15.10-15.30 Навуковая экскурсія ў Крэўскі замак
- 15.30-16.00 Рытуал “Крэўская варта” і наведванне Юравай гары
з вежай-дазорцай
- 16.00-18.00 Панэльныя дыскусіі
- 18.15-18.45 Адкрыццё выставы “Крэва ў полымі Першай
сусветнай” *(вул. Багданаўская, 6)*
- 19.00-20.00 Наведванне будынку міжваеннай архітэктуры Крэва
“ляпянкi” *(вул. Багданаўская, 15)*
- 20.00 Ад'езд удзельнікаў канферэнцыі ў Мінск

РЭГЛАМЕНТ ПРАЦЫ:

выступленні з дакладамі на секцыях – да 15 хвілін

ПРАЦОЎНЫЯ МОВЫ: беларуская, руская

*Пленарная і панэльныя дэскусіі ў Крэўскім
Доме культуры, вул. Ашмянская, 27*

АДКРЫЦЦЁ КАНФЕРЭНЦЫІ

10.00 – 10.15

Прывітальнае слова намесніка старшыні Смаргонскага райвыканкама **Шчаснага Ігара Пятровіча**

Прывітальнае слова дырэктара Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдата гістарычных навук, дацэнта **Лакізы Вадзіма Леанідавіча**

10.15 – 10.30

Цырымонія перадачы артэфактаў з раскопак Крэўскага замка з Інстытута гісторыі НАН Беларусі ў фонды Смаргонскага гісторыка-краязнаўчага музея

ПЛЕНАРНАЯ ДЫСКУСІЯ:

“Крэўскі замак і традыцыі мураванага абарончага дойлідства ВКЛ”

10.30 – 11.30

Мадэратар: Доўнар Аляксандр Барысавіч

1. Карлянок Алена Мікалаеўна, галоўны архітэктар праектаў, праектны філіял ААТ “Белрэстаўрацыя” (Мінск)

Тэма: *Изменение проекта консервации с реставрацией Кревского замка в результате научных исследований в процессе строительных работ.*

2. Дзярновіч Алег Іванавіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск)

Тэма: *Даследаванне Крэўскага замка і гістарычнай акругі Крэва ў сезоне 2024 г.*

3. Шулаеў Андрэй Леанідавіч, магістр архітэктуры, магістр гісторыі, галоўны архітэктар праектаў (Мінск).
Тэма: *Абвадненне Крэўскага замка і крэўскія млыны.*

ПАНЭЛЬНАЯ ДЫСКУСІЯ
“Медыевістыка”
11.30 – 12.00

Мадэратар: Доўнар Аляксандр Барысавіч

1. Кузьмін Андрей Валентинович, кандидат исторических наук, старший научный сотрудник научно-исследовательской лаборатории древнерусской культуры, Школа актуальных гуманитарных исследований Института общественных наук Российской академии народного хозяйства и государственной службы (ШАГИ ИОН РАНХиГС) при Президенте РФ; Центр военной истории ИРИ РАН (Москва, Российская Федерация).

Тэма: *Текстологические особенности ФерAPONTOBCKOГO CПИCКА т.н. CПИCКА PУССКИХ ГОРОДОВ ДАЛЬНИХ И БЛИЖНИХ.*

2. Янкаўскас Вітас / Jankauskas Vytautas, доктар гісторыі, Універсітэт Вітаўта Вялікага (Каўнас, Літоўская Рэспубліка).

Тэма: *Крэўскае княства ў працэсах дынастычнай барацьбы 80-х гадоў XIV ст.*

Кава-паўза:
12.00 – 12.15

ПАНЭЛЬНАЯ ДЫСКУСІЯ
“Крэва як мястэчка позняга Сярэднявечча і ранняга
Новага часу (XV–XVIII стст.)”
12.15 – 13.00

Мадэратар: Дзярновіч Алэг Іванавіч

1. Доўнар Аляксандр Барысавіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, загадчык аддзела гісторыі Беларусі IX–XVIII стагоддзяў і археаграфіі Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).

Тэма: Дакументы горада Крэва XVII–XVIII стагоддзяў.

2. Аксютыц Алэг Дзмітрыевіч, магістр гістарычных навук, малодшы навуковы супрацоўнік навукова-фондавага аддзела Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту (Мінск); **Дзярновіч Алэг Іванавіч**, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).

Тэма: Археалагічныя даследаванні мястэчка Крэва ў сезоне 2023 г.

3. Дзятчэня Андрэй Анатольевіч, настаўнік гісторыі ДУА «Азёрская сярэдняя школа», аспірант ГрДУ імя Я. Купалы

Тэма: Транспартныя камунікацыі ў ваколіцах Крэва ў 1770–1780-х гадах.

13.00 – 13.20

Прэзентацыя праекта дакументальнай стужкі на гісторыі беларускіх татараў “Татарскія ваколіцы”.

Гусева Кацярына Паўлаўна, рэжысёр дакументальнага кіно (Мінск).

ПАНЭЛЬНАЯ ДЫСКУСІЯ
“Крэва на ліні фронту Першай сусветнай вайны
(1914–1918 гг.)”

13.30 – 14.30

Мадэратар: Горны Аляксандр Сяргеевіч

1. Баранава Ала Савічна, кандыдат педагагічных навук, дацэнт, дацэнт Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта (Мінск).

Тэма: *Позиционная война Сморгонь – Крева в воспоминаниях современников.*

2. Смольянинов Михаил Митрофанович, кандидат исторических наук, доцент, ведущий научный сотрудник Института истории НАН Беларуси (Минск).

Тэма: *76-я пехотная дивизия русской армии в годы Первой мировой войны.*

3. Караткоў Піліп Дзмітрыевіч, бакалаўр, загадчык сектара гісторыі Крэўскага замка Смаргонскага гісторыка-краязнаўчага музея (Смаргонь – Крэва).

Тэма: *Адаптацыя архітэктурных помнікаў для размяшчэння ў іх музейнай экспазіцыі.*

4. Багданаў Уладзімір Анатольевіч, дырэктар выдавецтва “Гальфстрым” (Мінск).

Тэма: *Могілки Першай сусветнай вайны на Крэўшчыне: сучасны стан.*

5. Воюш Руслан Валер’евіч, магістр гістарычных навук, намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце дзяржаўнай установы адукацыі “Базавая школа № 10 г. Наваполацка” (Наваполацк); **Дзяменцьёў Вячаслаў Расціслававіч**, педагог дадатковай адукацыі дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа № 1 г. Полацка” (Полацк).

Тэма: *Русские воинские захоронения времен Первой мировой войны на территории Крева и окрестностей.*

Адкрыццё выставы “Малюнкi з акапаў: Крэва і ваколiцы
вачыма ваенных мастакоў Першай сусветнай вайны”

(з калекцыi Уладзiмiра Багданава).

14.30 – 14.40

Абед:

14.40 – 15.10

Навуковая экскурсыя ў Крэўскi замак (Алег Дзярновiч)

15.10 – 15.30

Рытуал “Крэўская варта” i наведванне Юравай гары

з вежай-дазорцай

15.30 – 16.00

ПАНЭЛЬНАЯ ДЫСКУСIЯ

**“Крэва i Заходняя Беларусь у мiжваенны перыяд
(1920 – 1939 гг.)”**

16.00 – 16.30

Мадэратар: Доўнар Аляксандр Барысавiч

1. Бароўская Вольга Мiкалаеўна, кандыдат
гiстарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнiк
Инстытута гiсторыi НАН Беларусi (Мiнск).

Тэма: Сацыяльна-эканамiчнае развiццё м. Крэва ў
складзе Сярэдняй Лiтвы ў 1920–1922 гг.

2. Гарматны Вiталь Пятровiч, кандыдат гiстарычных
навук, дацэнт, старшы навуковы супрацоўнiк Цэнтра ваеннай
гiсторыi Беларусi Инстытута гiсторыi НАН Беларусi (Мiнск).

Тэма: *Развiццё сельскай гаспадаркi ў гмiне Крэва ў 1921–
1939 гг.*

ПАНЭЛЬНАЯ ДЫСКУСІЯ:
“Гісторыка-культурная спадчына Крэва і рэгіёна”
16.30 – 17.00

Мадэратар: Гарматны Віталь Пятровіч

1. Горны Аляксандр Сяргеевіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, дацэнт кафедры гісторыі Беларусі, археалогіі і спецыяльных гістарычных дысцыплін ГрДУ імя Янкі Купалы (Гродна).

Тэма: *Беларускамоўныя надмагіллі ў Смаргонскім раёне: стан і перспектывы даследавання.*

2. Друпаў Аляксей Юр’евіч, вядучы навуковы супрацоўнік Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту

Тэма: *Традыцыя абыдзенных крыжоў ваколіц Крэва.*

ПАНЭЛЬНАЯ ДЫСКУСІЯ:
“Гісторыка-культурная спадчына ў перспектывах ўстойлівага развіцця Крэва”
17.00 – 18.00

Мадэратар: Гарматны Віталь Пятровіч

1. Слесарава Марыя Міхайлаўна, малодшы навуковы супрацоўнік, лабараторыі распазнавання і сінтэзу маўлення Аб’яднанага інстытута праблем інфарматыкі НАН Беларусі; **Унучак Андрэй Уладзіміравіч**, кандыдат гістарычных навук; **Анофранка Наталля Васільеўна**, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі; **Драгун Анастасія Яўгеньеўна**, малодшы навуковы супрацоўнік лабараторыі распазнавання і сінтэзу маўлення Аб’яднанага інстытута праблем інфарматыкі НАН Беларусі; **Бакуновіч Андрэй Аляксеевіч**, малодшы навуковы

супрацоўнік лабараторыі распазнавання і сінтэзу маўлення Аб'яднанага інстытута праблем інфарматыкі НАН Беларусі; **Гецэвіч Юрый Станіслававіч**, кандыдат тэхнічных навук, загадчык лабараторыі распазнавання і сінтэзу маўлення Аб'яднанага інстытута праблем інфарматыкі НАН Беларусі (Мінск).

Тэма: *Падарожжжа па культурнай спадчыне Крэва з аўдыягідам KrokApp.*

2. Дземідовіч Канстанцін Канстанцінавіч, краязнавец, рэканструктар (Крэва).

Тэма: *Крэва – брама турыстычнага рэгіёну. Перспектывы развіцця Крэва ў турыстычным і сацыяльна-эканамічным плане.*

3. Рута Уладзіслаў Карлавіч, архітэктар-рэстаўратар, член праўлення Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання рэстаўратараў, старшыня Беларускага грамадскага аб'яднання фатографаў (Мінск).

Тэма: *Віртуальны працяг вобразу замка ў Крэве (Праект “Шчодрае” АТТ «Беларусбанк», як рэальны прыклад рэалізацыі).*

4. Варыкіш Аляксандр Іосіфавіч, дырэктар турыстычнай кампаніі ТАА “Замак бай” (Мінск).

Тэма: *Шляхі развіцця культурнага і турыстычнага патэнцыялу Крэва на аснове дзяржаўна-прыватнага супрацоўніцтва. Пазітыўны прыклад.*

Адкрыццё выставы “**Крэва ў полымі Першай сусветнай**”
(з калекцыі Сяргея Міхалевіча)
(вул. Багданаўская, 6).
18.15 – 18.45

Наведванне будынку міжваеннай
глінабітнай архітэктуры Крэва “ляпянкі”
і экспазіцыі па Першай сусветнай
вайне і міжваеннаму Крэва
(вул. Багданаўская, 15).
19.00 – 20.00

Ад’езд:
20.00

ДЛЯ ЗАПИСАЇ

ДЛЯ ЗАПИСАЇ

ЗАПРАШАЕМ НАВЕДАЦЬ

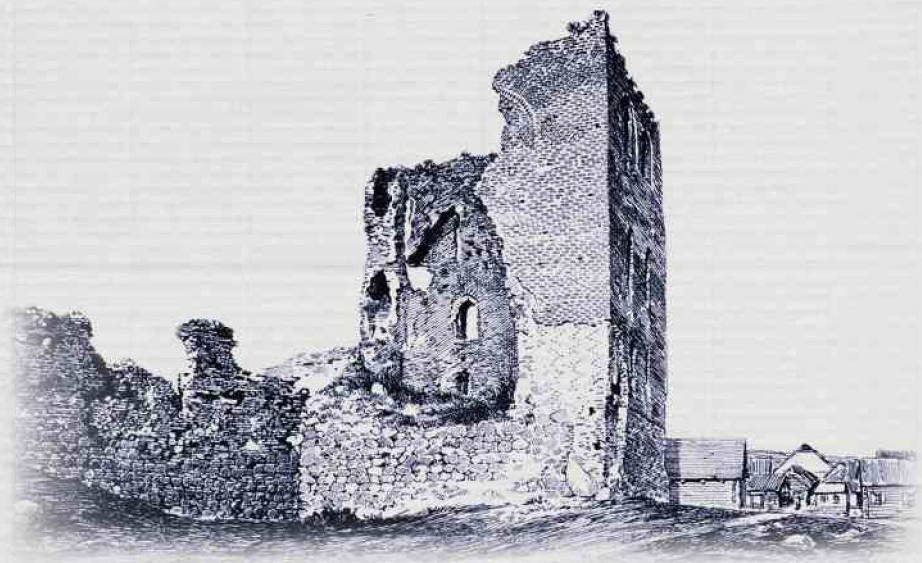
АРХЕАЛАГІЧНУЮ НАВУКОВА- МУЗЕЙНУЮ ЭКСПАЗІЦЫЮ

Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі
г. Мінск, вул. Акадэмічная, 1. Тэл. 8-017-378-90-93

СЕКТАР ГІСТОРЫІ КРЭЎСКАГА ЗАМКА СМАРГОНСКАГА ГІСТОРЫКА-КРАЯЗНАЎЧАГА МУЗЕЯ

Тэл. 8 (01592) 3-88-49; 8 (01592) 3-88-52; 8 (01592) 9-05-11

ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫ НАН БЕЛАРУСІ

г. Мінск, вул. Акадэмічная, 1

Тэл. 8-017-379-18-34

СМАРГОНСКІ РАЁННЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ

г. Смаргонь, вул. Леніна, 5

Тэл. 8-01592-3-76-06